

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku B. T.
przy uczestnictwie T. T. i K. K.
o podział majątku wspólnego B. T. i T. T.
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika T. T. kwotę
2 700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu

Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawczyni wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.).

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Sformułowanie zagadnienia prawnego na gruncie wykładni określonych przepisów stoi w logicznej z sprzeczności ze zgłoszeniem zarzutu, że zostały one naruszone w sposób oczywisty i rażący przez sąd, który w oparciu o nie wydał rozstrzygnięcie. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce bowiem wówczas, gdy naruszenie jest widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie rozstrzygnięcia oczywiście

nieprawidłowego (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Wnioskodawczyni rozpoczęła wywód uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (który to wniosek ograniczyła do powołania się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.) od kategorycznego stwierdzenia, że jej roszczenie zasługuje na ochronę w świetle art. 206 k.c. w zw. z art. 224 § 2 k.c. lub art. 225 k.c., po czym wskazała, że opuściła wspólny lokal w sierpniu 1993 r. po kolejnym ataku agresji ze strony uczestnika, a zatem nie dobrowolnie, a to, że do 4 maja 2003 r. nie poinformowała uczestnika o zamiarze powrotu do korzystania z lokalu, po czym w 2009 r. złożyła wniosek o podział majątku, nie wykazując wcześniej żadnej inwencji w kierunku ponownego zamieszkania w lokalu czy objęcia go we władanie w inny sposób nie oznacza, że zrezygnowała z korzystania z niego. Następnie powołała się na postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2016 r., II CSK 799/15 (nie publ.) oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 19 marca 2013 r., III CZP 88/12 (OSNC 2013, nr 9, poz. 103) i po ponowieniu twierdzenia, że to zachowanie uczestnika zmusiło ją do opuszczenia lokalu sformułowała zagadnienie na gruncie art. 206 k.c. w zw. z art. 224 § 2 k.c. lub art. 225 k.c., sprowadzające się do konieczności dokonania wykładni tych przepisów „z punktu widzenia zachowań tzw. silniejszych współwłaścicieli naruszających normę art. 5 k.c. i uregulowania uprawnień współwłaścicieli pozbawionych prawa do korzystania z rzeczy z powodu działań lub zaniechań innych współwłaścicieli postępujących sprzecznie z zasadami współżycia społecznego”. Zagadnienie to pozostało bez jakiegokolwiek uzasadnienia. Nie ma ono zresztą cech zagadnienia prawnego w znaczeniu przytoczonym wyżej, gdyż dla jego rozwiązania wystarczające jest odwołanie się do utrwalonego i znanego orzecznictwa oraz dokonanie *in casu* oceny faktów, które stanowią podstawę rozstrzygnięcia.

W uchwale składu siedmiu sędziów z 19 marca 2013 r., III CZP 88/12 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że współwłaściciel może domagać się od pozostałych współwłaścicieli, korzystających z rzeczy wspólnej z naruszeniem art. 206 k.c. w sposób wyłączający jego współposiadanie, wynagrodzenia za korzystanie z tej rzeczy na podstawie art. 224 § 2 lub art. 225 k.c. Warunkiem powstania

tego roszczenia jest zatem korzystanie z rzeczy wspólnej z naruszeniem art. 206 k.c. Sąd Okręgowy z dokonanych ustaleń wywiódł wniosek, że jakkolwiek wnioskodawczyni wyprowadziła się z lokalu na skutek konfliktu z uczestnikiem mającego miejsce w sierpniu 1993 r., to później przez całe lata nie uczyniła nic w tym kierunku, by do mieszkania powrócić.

W postanowieniu z 23 września 2016 r., II CSK 799/15 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że do naruszenia uprawnień z art. 206 k.c. nie dochodzi nie tylko wówczas, gdy współwłaściciele zawarli porozumienie określające inny od ustawowego sposób korzystania z rzeczy wspólnej albo, gdy zostało wydane w tym przedmiocie orzeczenie sądu, ale także wówczas, gdy jeden ze współwłaścicieli zrezygnuje z wykonywania tego uprawnienia na rzecz innego lub innych współwłaścicieli.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 4 ust. 1 pkt 8 w zw. § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.